

Vergaderjaar 1984–1985

18 619

Wijziging van de Kieswet en de gemeentewet betreffende de verlening van het actief en passief kiesrecht voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad aan niet-Nederlandse ingezetenen alsmede wijziging van enige andere wetten in verband daarmee

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 april 1985

Bij mijn brief van 4 april jl., heb ik u de nota naar aanleiding van het eindverslag bij wetsvoorstel 18 619 (kiesrecht niet-Nederlandse ingezetenen voor de gemeenteraad) doen toekomen.

Door een misverstand zijn in die nota de door de P.P.R.-fractie in het eindverslag gestelde vragen niet beantwoord. Daarom doe ik u hierbij alsnog de antwoorden op deze vragen toekomen, voorzover deze niet reeds zijn gegeven in antwoord op vragen van andere fracties.

Met betrekking tot de vereiste duur van het verblijf in Nederland merkten de leden van de P.P.R.-fractie op, dat een periode van 3 jaar hun veel logischer leek dan een periode van 5 jaar, zoals in het wetsvoorstel is opgenomen. Ik hoop dat hetgeen hierover in de nota naar aanleiding van het eindverslag nader is opgemerkt, deze leden alsnog zal overtuigen.

Ik geef deze leden gaarne toe dat de uitoefening van het kiesrecht minder verstrekkend is dan naturalisatie. Dat neemt niet weg, dat ik van oordeel ben dat er goede gronden zijn om voor de voor het kiesrecht te hanteren termijn aan te sluiten bij de termijn die in het algemeen voor naturalisatie geldt zoals in de memorie van antwoord en de nota naar aanleiding van het eindverslag is aangegeven. Overigens is, zoals ik in de nota naar aanleiding van het eindverslag in antwoord op een vraag van de D'66-fractie heb opgemerkt, voor naturalisatie een 5-jarig verblijf in Nederland op zichzelf nog niet voldoende. Daarnaast zal aan andere meer individueel gerichte voorwaarden moeten worden voldaan, die voor het kiesrecht niet gelden.

Op de vraag van deze leden, wat de ervaringen in Zweden, Denemarken en Noorwegen zijn met een termijn van drie jaar, moet ik het antwoord schuldig blijven. Mij hebben geen berichten bereikt dat deze termijn aldaar tot moeilijkheden heeft geleid.

In de korte beschikbare tijd heb ik geen gegevens kunnen verkrijgen over de regelgeving in Nieuw-Zeeland op dit punt. Ik neem aan dat ik bij de mondelinge behandeling van het wetsvoorstel hierover uitsluitsel zal kunnen geven.

De leden van de P.P.R.-fractie bleven veel moeite houden met de voorgestelde controle op de verblijfstitel.

Zoals in de nota naar aanleiding van het eindverslag is opgemerkt, is de regering van oordeel dat een voorwaarde voor het kiesrecht, dat men over een geldige verblijfstitel moet beschikken, ook gecontroleerd dient te worden. Dat dit een signaal zou zijn dat buitenlanders anders mogen worden behandeld, moet ik met nadruk ontkennen. Het is niets anders dan een uitvloeisel van het feit dat voor buitenlanders de voorschriften gelden, gesteld bij of krachtens de Vreemdelingenwet.

Het gaat niet aan om de vergoeding die aan de gemeenten wordt toegekend voor deze uitvoeringswerkzaamheden te vergelijken met het bedrag dat voor de voorlichting is uitgetrokken en daaraan dan een conclusie te verbinden zoals de P.P.R.-fractie doet. De regering is van oordeel dat een bedrag van f 3,3 mln. voldoende is voor een verantwoorde opzet van de voorlichtingscampagne. Het is niet uitgesloten dat een aantal gemeenten daarnaast uit eigen middelen aanvullende voorlichtingsactiviteiten zal bekostigen. Daarnaast is de regering van oordeel dat de kosten die de gemeenten moeten maken voor uitvoeringswerkzaamheden verbonden aan deze wetwijziging, dienen te worden gecompenseerd.

In de nota naar aanleiding van het eindverslag is reeds in antwoord op een vraag van de C.P.N.-fractie aangegeven, waarom een afzonderlijke controle op de geldigheid van de verblijfstitel in Zweden, Noorwegen en Denemarken niet nodig is.

Ten slotte merk ik in antwoord op een desbetreffende vraag van de P.P.R.-fractie op, dat het misbruik van stemvolmachten dat in het verleden bij verkiezingen heeft plaatsgevonden, wel degelijk tot verscherping van controle heeft geleid. Mijn toenmalige ambtsvoorganger, Van Thijn, heeft in een circulaire aan de burgemeesters daartoe een aantal suggesties gedaan. In het onlangs door de Kiesraad aan mij aangeboden Voorontwerp tot algehele herziening van de Kieswet, wordt bovendien voorgesteld nadere voorschriften in de Kieswet op te nemen ter voorkoming van misbruik van stemvolmachten.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
J. G. Rietkerk